

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimi q[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quotiens dabitur vnctio

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Folium XXXVIII

ex timore. sⁱ pnia vesprina vel serotina nō fit ppter amorem. sⁱ magis ppter timore. ergo penitentia serotina vel vesprina nō est vera penitentia. **D**icitur pars p^r magistri sententia p^r dicente. q^d directa pnia debet esse charitatis tua. sed minor pbatur. quia illa pnia q^d sit in agone mortis ista sit ex timore quia ipse infirmus penitet ppter metum mortis. quia si non timeret mortem et sciret se euadere nunq^s peniteret. quare sequitur q^d tarda penitentia siue serotina sit ex timore. et q^d sequens nō est penitentia. **A**d hoc dubium respondent doctores vñanimiter q^d penitentia serotina dñmodo penitentia fuit extota cordis p^ritioe vera est. Et hoc p^riz de larrone q^d p^redebat in cruce cū xp^r in latere dexter. q^d ille latro penituit in agone mortis dicens. me mento mei dñe domini veneris in regnum tuum. Sⁱ m^r sup hoc nemo d^r se remittere ut suam penitentiam tardare velit vñq^s ad ultimam extremitatem vite sue. **N**ā dicunt doctores q^d nō tñ p^ritio siue pnia salvauit istum latronem in cruce. sed sua magna fides qua habuit in christum. magis enim credidit q^d sancti et sancte martyres. et hoc ex tactu stille sanguinis christi sup ipsu^s stillatis. qui erat infinita virtutis ad soluendum vincula peccatorum. et de h^r Apoc. pmo. Christus lauit nos a peccatis nostris in suo sanguine. **N**ā hoc quod fideles martyres crediderunt hoc vidit ad oculum. Etiam eorum fides p^rfirmata fuit p signa et miracula. Iste aut latro vidit xp^rm pendente in cruce et dñnatum tanq^s malefactorem. nihilominus tñ ipm filiu dei ecce credebat. et hec maxima fuit causa sue saluatoris. Et ergo d^r beatus Augustinus. pnia sera raro est vera. Nā ut frequenter nō ex amore et vera cordis p^ritioe. sed ex timore pcedit. **L** Ultimus est notandum. l^ra. d^r et illa membra. sc oculi et manus detent vngi. Et huius est duplex ro. Quis. ma. q^d p ista membra pncipaliter exercet cultus diuinus. et q^d vinctio est qdam p^rfirmatio spualis. ergo ut ista membra p^rorarent vngi detet. Scda ro. illa membra vngi detent p q^d deliq^s et peccatum. sed visu. auditu. tactu. et sic de aliis peccatum. ergo illa membra tanq^s pncipaliora vngenda sunt. **L** Ultimus est notandum de casib. Primo. dubicatur utrum vesan^r et freneticus in extremis sunt vngendi. R^rdetur sub distinctioe. quia vel tales sunt primus furibundi absq^s epis interuallo. vel aliqui. et aliqui nō. **D**odo ad dubium d^r. q^d si primus sunt furibundi nō sunt vngendi. Ratio est. q^d omnis vngendus deter habere rationem voluntate et desiderium vncrorum. sed tales freneticci nō desiderant vncrōem. Si aut isti freneticci et vesani alii quādo sunt furibundi. tunc si petunt vncrōem quādo vsum rationis habet tunc detent vngi et als no. **S**cda casus. an sit vez et ipi infirmi dicunt ante mortem ipis apparere ipm angelū vel dyabolū et videre iudicium diuinum. **A**d hoc responderet br^r Augustinus et sic anima p^r scire iudicium particolare. ut maneat in purgatorio v^r in loco ubi peccauit. nō tamē hoc offertur omnibus a iabus. Sed aia nō potest scire iudicium vle. quia tale iudicium tñ apparebit in die nouissimo quādo dicetur bonis. venite benedicti. et malis. ite maledicti. **M**athei. xxv. Vñlli bona fecerūt in pñci vita tunc ipis erunt angeli p^rentes aiam custodientes. p^r oppositum aut si mala fecerunt in p^resenti vita. tunc ipis erunt dyaboli p^rentes anima expectantes. Alii aut sic respondent quādo queritur. vt ipi infirmi vez dicunt quādo dicunt se vidisse angelū vel dyabolum circa se in infirmitate. dicendū q^d h^r est.

Summula Raymudi

possibile qn ex diuina pudentia permittitur. et sine cuncti potetia dei fieri
no potest. qz illi sunt spus. q no pnt videri. cum nihil vide nisi coloratum
vt dc Aristoteles in libro scdo de aia. sed ipi no sunt colorati. quare seqz
tur q non pnt videri nisi specialiter procedatur ex gta dei. ¶ Tercius cas
sus. an vez sit q plures hoies dicunt se vidisse deu in agone mortis. Ad
hoc rindet beatus Hieron. q sic. qz filius dei tantam misericordiam hz ad ipm
hoiem q in fine vite cuiuslibet hois se manifestat. nam mori p nobis vo
luit. Et illud idem firmat in euangelio vbi dicitur. Et iterum venia ad vos. et io
apparet ipi ho in fine mortis. ¶ Quartus casus. ponat q aliquis ho sit se
mel vncus in yna infirmitate et diu maneat in ead infirmitate. licet nos
sub equali tristia. tunc dubitaf. vt postea articulo mortis imminentem poss
sit itez vngi. Respoderetur q illa medicina no solum respicit morbum. sed
etiam infirmitatis longitudinem. ergo no obstat pma vncione in articulo
mortis facere. si euaserit et diu in ista infirmitate pseuerauerit sub inequali trist
ia. potest sterum vngi. q medio tpe p ho veniamiter peccare. quia illud
tunc itez delect p vncodem. ¶ Quintus casus. aliquis intrans bellum timet
se interfici vel etiam iudicatus fideliter petens vncionem. dubitat an debet
vngi vel no. Respondeat q no. quia solus infirmus est vngedus. talis ac
no est homini. igitur z. ¶ Sextus casus est iste. vt gnanus et pigmei et ta
les psumiles istis sint vngendi. Respondeat q no. quia isti q debent vng
i debent esse animalia praeterea bona ratione vcentia. sed sic no est de pigme
is et quandoq de gnanis. Si enim vsus katonis bone in gnano reperiret se
cuss esset. ¶ Septimus casus. ponatur in casu q aliquis infirmus dicat ad
sacerdotem. domine dicite mihi viam q quam valeo venire ad regnum ce
lorum. tunc dubitatur quia viam sacerdos debet ei manifestare. et quo ip
sum instruere debet ut pueniat ad regnum celorum. Ad hoc respodet san
ctus Augustinus. q ipse sacerdos debet inquirere ab infirmo. et si affirma
tive responder ad ea que querit ab eo. tunc talis pculdubio secure morit.
Primum quod querere debet ab ipso ifirmo an credat in articulos fidei q sunt
traditi in ecclesia dei. Si infirmus dicit q sic. tunc sacerdos debet respondere.
hoc est bonum signum quo ad salutem anime tue. Secundo sacerdos
querat. an gaudet mori in fide catholica. si responderet q sic. tunc sacerdos
dicat hoc est bonum signum z. Tercio sacerdos querat. vt uiz doleat vn
q christum offendisse eius creatorum. si responderet q sic. tunc sacerdos di
cat hoc est bonum signum. Quarto querat. vtrum doleat de peccatis eis
missis. si responderet q sic. tunc sacerdos dicat. hoc est bonum signum. Quintu
mo querat. si euaserit mortem vtrum velit peccata sua deplangere et ampli
us non peccare et cum hoc sua peccata velit emendare. si responderet q sic.
tunc sacerdos dicat. hoc est bonum signum. Sexto et ultimo querat sacer
dos. an credat puenire ad regnum dei non meritis suis sed per merita ies
su christi et p eius amarissimam passionem. et si ipse infirmus oibus istis fur
miter adhceret pfecto et credeto. tunc ipse sacerdos dicat sibi eum isolando.
Si aduersarij cui ad te veniant in exitu anime tue recordare christi passio
nem et eris securus de vita eterna. ¶ Octauus casus. ponat q sit aliquis
malus q p maliciam in trist infirmitate ita q mutus efficiatur. sicut legitur
de illis qui solent sanctos increpare et vituperare tunc dubitaf. vtq tales